

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101657

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кошкіна Маргарита Володимирівна

2. Marharyta V. Koshkina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3392-9599

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 26-01-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 28_3412

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.15, 76.29.29, 76.29.37

Тема дисертації:

1. Роль тайтїну в клінічному перебігу хронічної серцевої недостатності у хворих на ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2-го типу
2. The titin role in the clinical course of chronic heart failure in patients with coronary artery disease and type 2 diabetes mellitus

Реферат:

1. Мета дослідження: оптимізація діагностики, лікування та прогнозування клінічного перебігу хронічної серцевої недостатності у хворих на ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2-го типу на підставі вивчення ролі тайтїну. Завдання дослідження: 1. За даними світових і вітчизняних літературних джерел визначити сучасний стан проблематики дослідження розвитку хронічної серцевої недостатності при коморбідності ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2-го типу. 2. На основі клініко-лабораторних і клініко-інструментальних характеристик дослідити особливості проявів клінічного перебігу хронічної серцевої недостатності у хворих на ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2-го типу із визначенням їх

особливостей в залежності від призначаємого препарату АРА II і ступеня тяжкості перебігу цукрового діабету. 3. Діагностувати особливості та характер морфо-функціональних і структурно-функціональних змін серця й порушень вуглеводного та ліпідного й тайтінового обмінів, спровокованих хронічною серцевою недостатністю на тлі ішемічної хвороби й цукрового діабету 2-го типу та встановити їх зв'язок з інсулінорезистентністю та ступенем її тяжкості й застосованим препаратом АРА II. 4. Дослідити та проаналізувати динаміку клініко-лабораторних і клініко-інструментальних особливостей клінічного перебігу хронічної серцевої недостатності при ішемічній хворобі серця та її коморбідності з цукровим діабетом 2-го типу на фоні впливу застосованого лікування та провести порівняльний аналіз терапії валсартаном і телмісартаном за допомогою комплексної оцінки метаболічних порушень та морфо-функціональних і структурно-функціональних змін серця й порушень вуглеводного та ліпідного й тайтінового обмінів із визначенням залежності від ступеня тяжкості перебігу цукрового діабету. 5. Встановити маркерні властивості та предикторні можливості тайтіну й особливості морфо-функціональних і структурно-функціональних змін серця й порушень вуглеводного та ліпідного обмінів у хворих із хронічною серцевою недостатністю на фоні ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2-го типу. 6. Визначити фінальну модель прогнозування ризиків розвитку коморбідності ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2-го типу за допомогою дослідження предикторних можливостей тайтіну й морфо-функціональних і структурно-функціональних змін серця й порушень вуглеводного та ліпідного обмінів у хворих із хронічною серцевою недостатністю та довести її кваліфікаційні якості. Об'єкт дослідження: хронічна серцева недостатність у хворих із ішемічною хворобою серця в поєднанні із цукровим діабетом 2-го типу. Предмет дослідження: клініко-епідеміологічні, лабораторні та інструментальні особливості хронічної серцевої недостатності при ішемічній хворобі серця та її коморбідності з цукровим діабетом 2-го типу (віко-статеві характеристики, індекс маси тіла, показники ультразвукового дослідження серця та фізикальні характеристики серцевої діяльності, особливості вуглеводного обміну та ліпідного профілю, наявність супутнього ожиріння, вид і тривалість ішемічної хвороби серця, наявність і стадійність серцевої недостатності та гіпертонічної хвороби, наявність та важкість і тривалість цукрового діабету 2-го типу, частотні характеристики скарг і функціонального стану серцевої діяльності, характеристики проявів стенокардії й рівнів тайтіну). Проведено обстеження 106 хворих на ІХС, які знаходились на стаціонарному лікуванні в кардіологічному відділенні КНП «Міська клінічна лікарня № 27» ХМР та 20 осіб контрольної групи за період 2019–2022 рр.

2. The aim of the study: optimization of diagnosis, treatment and prognosis of the clinical course of chronic heart failure in patients with coronary heart disease and type 2 diabetes mellitus based on the study of the role of titin. The objectives of the study: 1. According to world and domestic literary sources, determine the current state of the problems of studying the development of chronic heart failure in comorbidity, coronary heart disease and type 2 diabetes. 2. On the basis of clinical-laboratory and clinical-instrumental characteristics, to investigate the features of manifestations of the clinical course of chronic heart failure in patients with coronary heart disease and type 2 diabetes mellitus with the determination of their features depending on the prescribed drug APA II and the severity of diabetes mellitus. 3. To diagnose the features and nature of morpho-functional and structural-functional changes in the heart and disorders of carbohydrate and lipid and titin metabolism provoked by chronic heart failure against the background of coronary artery disease and type 2 diabetes mellitus and to establish their relationship with insulin resistance and its severity and the drug APA II used. 4. To investigate and analyze the dynamics of clinical, laboratory and clinical-instrumental features of the clinical course of chronic heart failure in coronary heart disease and its comorbidity with type 2 diabetes mellitus against the background of the impact of the applied treatment and conduct a comparative analysis of therapy with valsartan and telmisartan using a comprehensive assessment of metabolic disorders and morpho-functional and structural-functional changes in the heart and disorders of carbohydrate and lipid and titin exchanges with the determination of dependence on the severity of diabetes. 5. To establish marker properties and predictive capabilities of titin and features of morpho-functional and structural-functional changes in the heart and disorders of carbohydrate and lipid metabolism in patients with chronic heart failure in the background of coronary heart disease and type 2 diabetes mellitus. 6. Determine the final model for predicting the risks of comorbidity of coronary heart disease and type 2

diabetes mellitus by studying the predictor capabilities of titin and morpho-functional and structural-functional changes in the heart and disorders of carbohydrate and lipid metabolism in patients with chronic heart failure and prove its qualification qualities. The object of study: chronic heart failure in patients with coronary heart disease in combination with type 2 diabetes. The subject of the study: clinical-epidemiological, laboratory and instrumental features of chronic heart failure in coronary heart disease and its comorbidity with type 2 diabetes mellitus (age-sex characteristics, body mass index, indicators of ultrasound examination of the heart and physical characteristics of cardiac activity, features carbohydrate metabolism and lipid profile, presence of concomitant obesity, type and duration of coronary heart disease, presence and staging of heart failure and hypertension, presence and severity and duration of type 2 diabetes mellitus, frequency characteristics of complaints and functional state of cardiac activity, characteristics of manifestations of angina pectoris and titin levels). 106 patients with coronary heart disease were examined who were undergoing inpatient treatment in the cardiology department of the municipal non-profit enterprise «City Clinical Hospital № 27» of Kharkiv City Council and 20 people of the control group for the period 2019–2022.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Koshkina M. V., Babadzhan V. D., Kadykova O. I. Estimation of predictors and development of prognostic model for comorbid course of diabetes mellitus and ischemic heart disease. *Wiadomości Lekarskie*. 2022. Vol. LXXV, Iss. 11 (1). P. 2598–2603. doi: 10.36740/WLek202211112.
- 2. Кошкіна М. В. Зміни діастолічної функції лівого шлуночка у хворих на ішемічну хворобу серця в залежності від ступеню важкості цукрового діабету 2 типу. *Укр. журн. медицини, біології та спорту*. 2023. Т. 8 № 1 (41). С. 133–139.
- 3. Koshkina M. V. Peculiarities of treatment of coronary artery disease with concomitant type 2 diabetes mellitus with angiotensin receptor blockers. *Клінічна та профілактична медицина*. № 1 (23)/2023. С. 12–20.
- 4. Майорова М. В., Екзархова О. О. Зв'язок дисліпідемії з діастолічною дисфункцією лівого шлуночка у пацієнтів з хронічною ішемічною хворобою серця та цукровим діабетом 2 типу. *ВІМСО 2019: зб. матеріалів VI Міжнародного медико-фармацевтичного конгресу студентів і молодих вчених*. (Чернівці, 2–5 квітня 2019 р.), Чернівці, 2019. С. 177.
- 5. Майорова М. В., Рангаєва К. І. Гемодинамічні характеристики скоротливої дисфункції лівого шлуночка у хворих з коморбідним перебігом хронічної ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2 типу. *Укр. кардіологічний журн*. 2019. Т. 26, додаток 1: XX Національний конгрес кардіологів України (Київ, 25–27 вересня 2019 р.), Київ, 2019. С. 76–77.
- 6. Кошкіна М. В. Обґрунтування призначення валсартана і телмісартана пацієнтам з ішемічною хворобою серця та цукровим діабетом 2 типу. *Неінфекційні захворювання: ключові чинники, що впливають на якість та тривалість життя: матеріали наукового симпозиуму з міжнародною участю* (Харків, 4 листопада 2020 р.) Харків, 2020. С. 69.
- 7. Кошкіна М. В. Оцінка ефективності впливу терапії валсартаном на якість життя пацієнтів з ішемічною хворобою серця та цукровим діабетом 2 типу. *ВІМСО 2021: збірник матеріалів VIII Міжнародного медико-фармацевтичного конгресу студентів і молодих вчених*. (Чернівці, 7–8 квітня 2021 р.), Чернівці, 2021. С. 104.

- 8. Майорова М. В., Якименко І. Обґрунтування значення тайгіну в розвитку хронічної серцевої недостатності у хворих на хронічну ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2 тип. Медицина третього тисячоліття: збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів. (Харків, 29–31 січня 2019 р.), Харків, 2019. С. 127–128.
- 9. Майорова М. В. Вплив комбінованого перебігу хронічної ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2 типу на ремоделювання лівого передсердя. «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Вісімнадцяті Данилевські читання): збірник тез науково-практичної конференції з міжнародною участю. (Харків, 28 лютого – 1 березня, 2019 р.), Харків, 2019. С. 69.
- 10. Донцова Є., Майорова М. В. Механізми формування гіпертрофії лівого шлуночка у пацієнтів з хронічною ішемічною хворобою серця та цукровим діабетом 2 типу. Medical students' conference in Poltava: Тези доповідей 75-ї всеукраїнської студентської наукової конференції (MEDSCOP 2019 р.) (Полтава, 28–29 березня 2019 року), Полтава, 2019. С. 6.
- 11. Майорова М. В., Андрусенко Д. О., Кірлан В. С. Вплив поєданого перебігу ішемічної хвороби серця та цукрового діабету 2 типу на ремоделювання лівого передсердя. Ювілейні терапевтичні читання. Клінічна та профілактична медицина: досвід та нові напрямки розвитку: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвячені 100-річчю від дня народження академіка Л. Т. Малої. (Харків, 11–12 квітня 2019р.), Харків, 2019. С. 148.
- 12. Майорова М. В. Развитие миокардиальной дисфункции у пациентов с ишемической болезнью сердца и сахарным диабетом 2 типа. Health. Science. Technology: Материали міжнародної студентської наукової конференції (Karaganda, Kazakhstan 25–27 April, 2019), Karaganda, 2019. С. 171–172.
- 13. Mayorova M. V., Ponomaryova A. V. Connection of lipid and carbohydrate exchange violations with the left ventricular diastolic dysfunction in patients with coronary artery disease and diabetes melitus type 2. Актуальні питання внутрішньої медицини: матеріали III науково-практичної кардіоревматологічної конференції. (Одеса, 7–8 травня 2019 р.), Одеса, 2019. С. 82–83.
- 14. Koshkina M., Kadykova O. Comparisons of transmitral blood flow types in patients with coronary artery disease and diabetes melitus type 2. 11-th International Scientific Interdisciplinary Conference, abstract book (Kharkiv, 20 september 2019), Kharkiv, 2019. P. 67–68.
- 15. Koshkina M., Shaparenko O. Features of left ventricle hemodynamic on the combined course of coronary artery disease and diabetes mellitus type 2. «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Дев'ятнадцяті Данилевські читання): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Харків, 27–28 лютого 2020 р.) Харків, 2020. С. 70.
- 16. Механізми формування діастолічної дисфункції лівого шлуночка у хворих на ішемічну хворобу серця та цукровий діабет 2 типу / М. В. Кошкіна та ін. Укр. журн. медицини, біології та спорту. 2020. Т. 5., № 3 (25). С. 194–200.
- 17. Koshkina M. Justification for valsartan and telmisartan prescribing to patients with coronary artery disease and diabetes melitus type 2. International Scientific Interdisciplinary Conference (ISIC) for medical students and young scientists, abstract book (Kharkiv, 8–9 october, 2020), Kharkiv, 2020. P. 70–71.
- 18. Koshkina M. Dyslipidemia features in patients with coronary artery disease and diabetes melitus type 2 depending on acute respiratory diseases. Мечниковські читання – 2020: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Харків, 5–6 листопада 2020 року), Харків, 2020. С. 194–195.
- 19. Koshkina M., Usikov O., Medushevskiy K. Myocardium diastolic dysfunction severity in patients with coronary artery disease and diabetes melitus type 2. Фестиваль молодіжної науки «Медицина третього тисячоліття»: Збірник матеріалів міжвузівської конференції молодих вчених та студентів (18–20 січня 2021 р.) Харків, 2021. С. 61–62.
- 20. Koshkina M., Babadzhan V. Evaluation of valsartan therapy effect on quality of life in patients with coronary artery disease and type 2 diabetes mellitus. «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Двадцяті Данилевські читання): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Харків, 4–5 березня 2021 р.) Харків, 2021. С. 142–143.

- 21. Koshkina M. Effect of type 2 diabetes mellitus on left ventricular relaxation in patients with coronary artery disease. KHIASM: Збірник матеріалів науково-практичної конференції студентів, молодих вчених та лікарів (Харків, 4–5 травня 2021 р.) Харків, 2021. С. 16–17.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000929; 0120U102025

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабаджан Володимир Данилович

2. Volodymyr D. Babadzhan

Кваліфікація: д. мед. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3939-4209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудик Юрій Степанович

2. Yurii S. Rudyk

Кваліфікація: д. мед. н., с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3363-868X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04528465

Місцезнаходження: пр. Любові Малої, 2-а, Харків, Харківський р-н., 61039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вакалюк Ігор Петрович

2. Ihor P. Vakaliuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4430-6816

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравчун Нонна Олександрівна

2. Nonna O. Kravchun

Кваліфікація: д.мед.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1039-4045

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Риндіна Наталія Геннадіївна

2. Nataliia H. Ryndina

Кваліфікація: д.мед.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2731-4491

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Журавльова Лариса Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Журавльова Лариса Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна